

3979

عموم مكاتب عثمانیه تدریس اولمق اوزره مجلس
معارفہ قبول و انتخاب اولنان روجه القبادر

عموم مكاتب عثمانیه تدریس اولمق اوزره مجلس

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ

الفبائت

ΤΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ

ΟΘΩΜΑΝΙΚΑΙΣ ΣΧΟΛΑΙΣ

ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΣΠΟΥΔΑΖΟΝΤΩΝ

بادون علم و فضل اولمق

الفبائت

Υπο Γ. Ρ. Ρ. Ρ.

تفہیم

فہم

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΕΙ

1889

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1908
1889

19

— 50

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Διδάσκων ἀπό τινος τὴν ἑλληνικὴν ἐν ταῖς
ὀθωμανικαῖς σχολαῖς ἀρέλαβον, τῇ προτροπῇ τοῦ
ἐπὶ τῆς λογοκρισίας Συμβουλίου, νὰ συντάξω **Ἄλ-**
φαθητῆριον τῆς ἑλληνικῆς, διὰ τοῦ ὅπου εὐχερέ-
στερον καὶ ταχύτερον νὰ ἀσκηθῶσιν εἰς τὴν ἀνά-
γνωσιν οἱ σπουδασταὶ τῆς ἑλληνικῆς ὀθωμανόπαι-
δες καὶ μὴ τὴν ἡλικίαν μικροὶ παῖδες. Πρὸς τοῦτο
συνέταξα τὸ παρὸν, ἀρυσάμενος καὶ ἐκ τῶν ἐνό-
των ἐν χρήσει ὅσα ἔκρινα χρήσιμα καὶ διδακτικά.

Γ. Ο.

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ

ΤΑ 24 ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ
Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ
Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ
Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω

ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

α, β, (β), γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ,
 ν, ξ, ο, π, ρ, σ, (ς), τ, υ, φ, χ, ψ, ω.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

α	ε	η	ι	ο	υ	ω	
β	βα	βε	βη	βι	βο	βυ	βω
γ	γα	γε	γη	γι	γο	γυ	γω
δ	δα	δε	δη	δι	δο	δυ	δω
ζ	ζα	ζε	ζη	ζι	ζο	ζυ	ζω
θ	θα	θε	θη	θι	θο	θυ	θω
κ	κα	κε	κη	κι	κο	κυ	κω
λ	λα	λε	λη	λι	λο	λυ	λω
μ	μα	με	μη	μι	μο	μυ	μω
ν	να	νε	νη	νι	νο	νυ	νω
ξ	ξα	ξε	ξη	ξι	ξο	ξυ	ξω
π	πα	πε	πη	πι	πο	πυ	πω
ρ	ρα	ρε	ρη	ρι	ρο	ρυ	ρω
σ	σα	σε	ση	σι	σο	συ	σω
τ	τα	τε	τη	τι	το	τυ	τω
φ	φα	φε	φη	φι	φο	φυ	φω
χ	χα	χε	χη	χι	χο	χυ	χω
ψ	ψα	ψε	ψη	ψι	ψο	ψυ	ψω

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Φωνήεντα—α, ε, η, ι, ο, υ, ω.

Σύμφωνα—β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ.

Τόνοι—όξετα (´) βαρετα (˘) περισπωμένη (˝).

Πνεύματα—ψιλή (ˊ) δασεα (ˋ).

Φυ-τά, πη-γή, σῶ-μα, χῶ-μα, γά-λα, κα-λά,
 σῦ-κα, φή-μη, χή-ρα, λύ-ρα, ξύ-λα, φέ-ρω, μέ-νω,
 πύ-λη, θέ-λω, πί-νω, γε-λῶ, πα-τῶ, δό-ρου, φῶ-τα,
 βέ-λη, κό-ρη, φο-ρά, ξη-ρά, μέ-θη, γό-νου, σο-φή,
 τι-μῆ, θή-κη, τε-λῶ, κα-λῶ, φι-λῶ, χῆ-να, γυ-νῆ,
 κα-λή, τῶ-ρα, κό-μη, τύ-χη, πα-ρά, πε-ρὶ, μω-ρά,
 χα-ρά, θύ-ρα, πύ-λη, χύ-νω, μό-νη.

Φυτά, πηγῆ, σῶμα, χῶμα, γάλα, καλὰ, σῦκα,
 φῆμη, χήρα, λύρα, ξύλα, φέρω, μένω, πύλη, θέλω,
 πίνω, γελῶ, πατῶ, δόρου, φῶτα, βέλη, κόρη, φορά, ξηρά,
 μέθη, γόνου, σοφή, τιμῆ, θήκη, τελῶ, καλῶ, φιλῶ, χῆνα,
 γυνῆ, καλή, τῶρα, κόμη, τύχη, παρὰ, περὶ, μωρὰ,
 χαρὰ, θύρα, πύλη, χύνω, μόνη.

ΜΑΘΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἄ-χυ-ρα, λά-χα-να, σῶ-μα-τα, χῶ-μα-τα, βῆ-
 μα-τα, Ἥ-λι-ος, Σε-λή-νη, θυ-γά-τηρ, κο-ρυ-φή,
 ὑ-ψη-λή, Ἄ-μα-ζών, μη-τέ-ρες, πα-τέ-ρες, κό-λα-κες.
 Ἄ-ρα-βες, λε-κά-νη, ἄ-ξί-νη, μέ-τω-πον, ἔ-ρι-ον,
 κά-λα-μος, ἐ-πω-μῆς, πε-ρό-νη, βε-λό-νη, θύ-σα-νος,
 Ἴ-κό-νι-ον, ἄ-ρε-τῆ, ἡ-με-ρος, ἡ-μέ-ρα. κα-λί-α, σο-
 φί-α, ἄ-πα-λός, ἄ-κα-κος, με-γά-λη, κε-φα-λή, σι-α-
 γών, θε-ρά-πων, ἡ-γε-μῶν, ἔ-δα-φος, πε-δι-άς, ὄ-ρα-
 σις, ὄ-ρα-τὸς, πα-λά-μη, λι-γα-νός, ἄ-με-σος, θέ-λη-

μα, φί-λη-μα, πῆ-δη-μα, νο-μί-ζω, ὀ-ρί-ζω, φω-νά-ζω, πο-τί-ζω, θε-ρί-ζω. X

"Λυγυρα, λάχανα, σώματα, χώματα, βήματα, "Η-λιος, Σελήνη, θυγάτηρ, κορυφή, ὑψηλή, "Αμαζών, μη-τέρες, πατέρες, κόλακες, "Αραβες, λεκάνη, ἀξίνη, μέτω-πον, ἔριον, κάλαμος, ἐπωμῖς, περόνη, βελόνη, θύσανος, "Ικόνιον, ἀρετή, ἡμερος, ἡμέρα, κακία, σοφία, ἀπαλός, ἄκακος, μεγάλη, κεφαλή, σιαγών, θεράπων, ἡγεμών, ἔδαφος, πεδιάς, ὄρασις, ὄρατος, παλάμη, λιχανός, ἄμε-σος, θέλημα, φίλημα, πῆδημα, νομίζω, ὀρίζω, φωνάζω, ποτίζω, θερίζω.

ΜΑΘΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

Πλά-τος, τρό-μος, τρό-πος, δρό-μος, πρῶ-ρα, σφῦ-ρα, δά-φνη, πλέ-κω, σκά-πτω, τρώ-γω, ρά-πτω, τρέ-μω, τρέ-πω, γρά-φω, τρέ-χω, κλί-νω, πρῶ-τος, τρί-τος, σκό-τος, σκύ-λος, στή-λη, κλί-νη, τρύ-πα, κλη-μα, κλη-σις, κλη-τός, χρω-μα, χρω-μα-τί-ζω, πτω-χός, ὀ-κτώ, σπέρ-νω, πτύ-ω, σφρα-γίς, σφρα-γί-ζω, βρά-χος, δρό-σος, στή-θος, στρα-τός, βλά-πτω, πρᾶ-ξις, πρά-κτωρ, πρα-κτός, θά-μνος, σκλη-ρός.

Πλάτος, τρόμος, τρόπος, δρόμος, πῶρα, σφύρα, δάφνη, πλέκω, σκάπτω, τρώγω, ράπτω, τρέμω, τρέπω, γράφω, τρέχω, κλίνω, πῶτος, τρίτος, σκότος, σκύ-λος,

στήλη, κλίνη, τρύπα, κλημα, κλησις, κλητός, χρωμα, χρωματίζω, πτωχός, ὀκτώ, σπέρνω, πτύω, σφραγίς, σφραγίζω, βράχος, δρόσος, στήθος, στρατός, βλάπτω, πρᾶξις, πράκτωρ, πρακτός, θάμνος, σκληρός. X

ΜΑΘΗΜΑ ΕΚΤΟΝ

"Ο ἐπιμελής μαθητής. "Η πρασίνη χλόη. "Η ξηρά νῆσος. "Ο καλός πατήρ. "Η καλή μήτηρ. Τὸ ὑψηλὸν ὄρος. Τὰ ὑψηλὰ ὄρη. "Ο ἀληθὴς λόγος. "Ο ἄδικος κριτής. Τὸ ἐρυθρὸν ρόδον. Τὸ κίτρινον μῆλον. "Ο ἠχηρὸς κώδων. "Ο ταχύς λαγώς. Τὸ ὄξυ βέλος. "Ο ἄφθονος σίτος. Τὰ ἄλογα ζῶα. "Ο ἐργατικὸς τεχνίτης. Τὸ ὄριμον σῦκον. Τὸ ἡμερον ἄρνιον. "Ο βαρὺς πέλεκυς. "Ο ἀληθὴς λόγος. Τὸ καθαρὸν μέτωπον. Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Τὸ μαλακὸν στρώμα. X

ΜΑΘΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ

"Οταν ἔν τινι λέξει εὐρεθῶσι δύο σύμφωνα τὰ αὐτὰ, τὸ ἔν κατόπιν τοῦ ἐτέρου, ἔν τῇ προφορᾷ τούτων οὐδεμία μεταβολὴ συμβαίνει.

"Οταν ἔν τινι λέξει ὑπάρχωσι δύο γγ πλησίον ἀλλή-λων, τότε τὸ μὲν πρῶτον προφέρεται ὡς γ, τὸ δὲ δεύτερον ὡς γκέ. "Οταν ἔν τινι λέξει ὑπάρχη γ πρὸ τῶν συμφώνων χ ἢ ξ, τότε τὸ γ προφέρεται ὡς γ, τὸ δὲ χ ἢ ξ, φυλάτ-τουσι τὴν φυσικὴν των προφορᾶν. "Οταν δὲ ὑπάρχη τὸ γ πρὸ τοῦ κ τότε τὸ μὲν γ προφέρεται ὡς γ, τὸ δὲ κ ὡς γκέ.

Θάλασσα, Λάρισα, συμμαθητής, συμμαχία, ἄμμος, ἀμμώδης, ἀλλαγή, πράττω, παρρησία, ἵππος, γέννησις, ἀγγέλλω, ἀγγελία, ἀγγελος, συγγενής, συγγένεια, σπλάγγων, ἀσπλαγχνος, ἀσπλαγχνία, συγχώρησις, συχωρῶ, συκαλῶ, ἐγκαλῶ, ἐγκλησις, ἐγκλημα, ἐγκρατής, ἔλεγχος, σύγχρονος, ἀνάγκη, ἀναγκάζω, σύγχυσις, συγκοπῆ, συγκόπτω, ἐγκώμιον, ἐγκωμιάζω, ἄγκυρα, ἄγκυστρον, φάρυγξ, λάρυγξ.

ΜΑΘΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ

Αἱ δίφθογγοι.

αι, ει, οι, υι, ου, ευ, ηυ.

Στρατα, μάχαιρα, παραίτησις, ἔταιρία, γραῖα, βαίνω, χαίρω, ταμείον, θεῖος, ἀστειός, ταπεινός, βασιλεία, χειμῶν, εἰρήνη, οἰκία, οἰκετός, οἶκος, τοῖχος, υἴος, υἰοθετῶ, οὐρά, οὐρανός, βουλή, φρούριον.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΝΑΤΟΝ

Αἱ δίφθογγοι αυ, ευ, ηυ, πρὸ τῶν φωνηέντων καὶ τῶν συμφάνων β, γ, δ, ζ, λ, μ, ρ, σ, προσφέρονται ὡς αυ, ευ, ηυ.

Εὐάγωγος, εὐήθης, εὐεξία, εὐήμερῶ, κολακεύω, χρησιμεύω, πιστεύω, κυριεύω, δουλεύω, εὐηχος, εὐήλιος, εὐβουλος, αὐγή, εὐγένεια, εὐγενής, εὐδοξία, ηὐδό-

κησα, εὐδαίμων, εὐδαιμονία, εὐζυμος, αὐλή, αὐλικός, αὐλαξ, εὐλογῶ, εὐλογία, εὐλαβής, ηὔλον, ηὔλησα, εὐμαθής, θαῦμα, εὔνους, εὔνοια, εὐρα, σαύρα, εὐρίσκω, εὐρημα.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ

Αἱ δίφθογγοι αυ, ευ, ηυ, πρὸ τῶν συμφάνων τ, θ, κ, χ, π, φ, ξ, ψ, καὶ σ προσφέρονται ὡς αφ, εφ, ηφ.

Φίλαυτος, ναύτης, αὐτός, εὐτακτος, εὐταξία, ητύχθησα, αὐθις, αὐθημερόν, εὐθύς, εὐχολος, εὐκολία, λευκός, εὐχάριστος, εὐχαρίστησις, εὐχή, εὐχέτης, εὐπειθής, εὐπαθής, εὐφορος, εὐφραδής, αὐξάνω, ηὔξανον, εὐψυχία, εὐψυχος, αὐστηρὸς, εὐσεβής, εὐσέβεια.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Τὰ ἐπὶ τοῦ ι καὶ υ δύο διαλυτικὰ σημεῖα σημαίνουσι ὅτι πρέπει νὰ προσέρονται αἱ φωναὶ τῶν δύο γραμμάτων χωριστά.

Ἄτιδος, αὐπνος, αὐδρος, κλείζω, εὐφυία, χοϊκός, εὐνοϊκός, στωϊκός, οὐρανοῦψής, προὔπολογισμός, καταπραύνω, ἐξωραίζω.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

Ἡ παιδικὴ ἡλικία. Ἡ ἐπαινετὴ πράξις. Αἱ ἐπαινεταὶ πράξεις. Ὁ δίκαιος δικαστής. Οἱ δίκαιοι δικασταί.

Ὁ εὐγλωττος ρήτωρ. Οἱ εὐγλωττοὶ ρήτορες. Τὸ θαλάσσιον ὕδωρ. Ὁ γενναῖος στρατιώτης. Τὰ πολυάριθμα στρατεύματα. Ὁ εὐτακτὸς παῖς. Ἡ εὐπειθὴς κόρη. Τὸ λευκὸν ἱμάτιον. Ὁ λαμπρὸς ἥλιος. Τὸ στερεὸν πάτωμα. Ὁ ταχύπους ἵππος. Ὁ ἄσπρος οὐρανός. Τὸ ἐρυθρὸν κάλυμμα. Ἡ εὐρύχωρος οἰκία. Οἱ καλοὶ γείτονες. Ἡ εὐδαίμων οἰκογένεια. Τὰ χρυσαῖα ὠρολόγια. Ὁ φρόνιμος μαθητής.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ἀχμέτ, Ἀπτουλάχ, Ἀσίμ, Ἀρίφ, Βεχπῆ, Βαχίτ, Βελῆ, Γαλίπ, Γιουσούφ, Γιαβέρ, Γιαχγιὰ, Ἐμίν, Ἐδίπ, Ἐκρέμ, Ζιχνη, Ζουχτή, Ζεκῆ, Ἰσάκ, Ἰσμαίλ, Ἰβραχίμ, Καδρῆ, Κασίμ, Λεμῆ, Μεχμέτ, Μαχμουτ, Μετζίτ, Νουρῆ, Νασίτ, Ναμίκ, Ναφίζ, Ὁμέρ, Ὁσμάν, Περτέβ, Ριφάτ, Ραμίζ, Ρασῆμ, Σαμῆ, Σουρουρῆ, Σιρῆ, Ταγιαρ, Ταχῆρ, Φερίτ, Φετλῆ, Χαλήλ, Χουστειν, Χασάν.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Τὸ κυριώτερον μέσον τῆς προόδου εἶναι ἡ ἐπιμέλεια. Ἄνευ ἐπιμελείας οὐδὲν κατορθοῦται. Οὐδεὶς ἐθέρисέ ποτε χωρὶς νὰ σπεύρῃ καὶ οὐδεὶς ἔσπειρε χωρὶς νὰ κοπιᾷση. Ὅστις θέλει ν' ἀποκτήσῃ τι πρέπει νὰ κοπιᾷση.

Κοπιᾷσον, τέκνον, καὶ σὺ τῶρα. Ἔσο δηλονότι ἐπιμελής εἰς τὰ μαθήματά σου καὶ τακτικὸς εἰς τὴν ἐργασίαν σου, διὰ ν' ἀποκτήσῃς μάθησιν καὶ γνῶσιν καὶ ἐπομένως εὐτυχίαν.

Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τοὺς ἐπιμελεῖς καὶ εὐλογεῖ τῶν κοπιῶντων τὰ ἔργα.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Καθαριότης.

Ὁ καθαρὸς ἄνθρωπος ἀγαπᾷ παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν καθαριότητα καὶ δὲν ὑποφέρει ρύπον. ἡ κηλὶδα, ἡ ἀκαθαρσίαν τινὰ οὔτε ἐπὶ τοῦ σώματος, οὔτε ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων, οὔτε ἐπὶ οἰουδήποτε πράγματος αὐτοῦ.

Ὁ ἀγαπῶν τὴν καθαριότητα δεικνύει ὅτι καὶ καρδίαν ἔχει καθαρὰν. Ἡ καθαριότης συντελεῖ πολὺ καὶ εἰς τὴν ὑγίειαν, ἀπ' ἐναντίας ἡ ρυπαρότης καὶ τὸν ρυπαρὸν κακοσυνιστᾷ καὶ τὴν ὑγίειαν αὐτοῦ βλάπτει.

Ἀγαπήσατε λοιπὸν, παιδιά, τὴν καθαριότητα, ἥτις καὶ στολισμὸς εἶναι ὠραῖος καὶ τὴν ὑγίειαν προφυλάττει.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Οἰκονομία.

Ὅταν τις δὲν δαπανᾷ ἐπὶ ματαίῳ καλεῖται οἰκονόμος. Ὁ οἰκονόμος πολλὰ ἐκ τῆς οἰκονομίας του καρποῦ-

ται αγαθά, και πολλά δύναται και εις άλλους να χορηγήσει. Ἡ ἐργασία και ἡ οἰκονομία παράγουσι τὸν πλοῦτον και τὴν ἐπιμέλειαν.

Τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον ἀγαπᾷ τὴν οἰκονομίαν ἐξ ἅπαντος ἡμέραν τινὰ θὰ ἔχη κατάστασιν· δύναται δὲ διὰ τῆς οἰκονομίας του και εις άλλους να φανῆ χρήσιμον ἀπ' αὐτῆς ἔτι τῆς παιδικῆς του ἡλικίας. Ἐὰν φυλάττη παραδείγματος χάριν, τὰ ἐνδύματά του καινουργῆ και καθαρά δύναται να χαρίσῃ αὐτὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, ἐπειδὴ θὰ μεγαλώσῃ και δὲν θὰ τῷ γίνωνται, εις άλλα παιδιά πτωχά. Τὸ αὐτὸ δύναται να πράξῃ και περὶ τῶν βιβλίων του· ἐὰν φυλάττη αὐτὰ, δύναται, ὅταν προβιβασθῆ, να τὰ δώσῃ εις ἄλλο ἄπορον παιδίον.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἡ φιλοπονία ἀμειβομένη.

Γεωργός τις πλούσιος εἶχε δύο υἱούς ἐξ ὧν ὁ ἕτερος ἦτο ἐν ἔτος μεγαλείτερος. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐγεννήθη ὁ μεγαλείτερός του υἱός, ἐφύτευσεν εις τὴν εἰσοδον τοῦ κήπου δύο μηλέας ἰσομεγέθεις, αἱ ὁποῖαι καλλιεργούμεναι με τὸν αὐτὸν τρόπον ἠύξανον τόσον ὁμοίως, ὥστε καμμία διαφορὰ δὲν ἐφαίνετο εις αὐτάς. Ἀφοῦ δὲ οἱ υἱοὶ του ἐμεγάλωσαν και ἤμποροῦσαν να μεταχειρίζονται κηπουρικὰ ἐργαλεῖα, τοὺς ἔφερε κατὰ τὸ ἔαρ εις

τὸν κῆπὸν του διὰ να ἰδῶσι τὰς μηλέας, τὰς ὁποῖας εἶχε φυτεύσει δι' αὐτούς. Ἀφοῦ δὲ ἀρκετὰ ἐθαύμασαν και τὴν αὔξησιν και τὰ ἄνθη τῶν μηλεῶν, εἶπεν εις αὐτούς. Ἀγαπητοὶ μου υἱοί, σᾶς δίδω τὰ δένδρα ταῦτα ἐν καλῇ καταστάσει, καθὼς τὰ βλέπετε· θέλουσι δὲ ἐξακολουθῆ να εἶναι καλά ἐὰν τὰ ἐπιμελῆσθε, θέλουσι δὲ μαρανθῆ και ἐπομένως ξηρανθῆ, ἂν τὰ παραμελήσητε και δὲν τὰ καλλιεργῆτε ὅπως πρέπει· ὅθεν ὁ καρπὸς αὐτῶν θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τοὺς κόπους σας. Ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ κηπουροῦ ὀνομαζόμενος Ριφάτ, ἠγάπα να ἐργάζεται και να προσέχῃ τὸ δένδρον του· καθ' ἡμέραν αὐτὸς ἐνησχολεῖτο εις τὸ ν' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸ δένδρον τὰ ζυῦφια, τὰ ὁποῖα ἔβλαπτον αὐτό· ἔβαλλεν εις αὐτὸ στηρίγματα, διὰ να μὴ ἐκριζωθῆ ἢ στραβώσῃ, ἔσκαπτε τὴν γῆν τριγύρω του διὰ να τρέφωνται αἱ ρίζαι και ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου και ἐκ τῆς ὑγρασίας τῆς δρόσου· ἐν συντόμῳ ἔκαμεν ὅ,τι δυνατόν πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ δένδρου. Ὁ μεγαλείτερος ὁμως, ὅστις ὠνομάζετο Χουσεῖν, δὲν ἐμιμήθη τὸν ἀδελφόν του· διότι σχεδὸν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκάθητο ἐπὶ τινος λόφου και ἔρριπτε πέτρας κατὰ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες διέβαινον ἐκεῖθεν· συνανεστρέφετο δὲ με ἄτακτα παιδιά, πρὸς τὰ ὁποῖα πολλάκις συνεκρούετο, ὥστε οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν μελανοὶ και τὸ σῶμά του καταπληγωμένον ἀπὸ τὰ γρονθοκοπήματα και λακτίσματα αὐτῶν. Οὕτως ἠμέλησε τὸ δένδρον του και δὲν τὸ

Κηπουρική

Κηπουρική

ἐνεθυμήθη ποτὲ, εἰ μὴ ἀφοῦ εἶδε, κατὰ τύχην ἡμέραν
τινὰ τοῦ φθινοπώρου τὴν μηλέαν τοῦ ἀδελφοῦ του γεμά-
την ἀπὸ μῆλα, ὥστε ἂν ἔλειπον τὰ στηρίγματα ἤθελον
συντριβῆ οἱ κλάδοι.

Ἄφοῦ ὁ Χουσεῖν εἶδε τὴν μηλέαν τοῦ ἀδελφοῦ του
γεμάτην, καθὼς εἶπομεν, ἀπὸ μῆλα, ἔτρεξε πρὸς τὴν
ιδικὴν του ἐλπίζων, ὅτι ἤθελεν εὔρεϊ τὴν αὐτὴν καρπο-
φορίαν, ἀλλ' ἠπόρησεν ἰδὼν, ὅτι ἡ ἰδικὴ του μηλέα εἶ-
χε σχεδὸν ξηρανθῆ. Πλήρης λοιπὸν ὁ Χουσεῖν θυμοῦ καὶ
φθόνου ἔτρεξε πρὸς τὸν πατέρα του καὶ εἶπε, πάτερ, τί δέν-
δρον μοῦ ἔδωκας; αὐτὸ εἶναι ὅλον ξηρὸν δὲν κάμνει μῆλα
διόλου! ἔδωκας τὴν καλλιτέραν μηλέαν εἰς τὸν ἀδελφόν
μου· εἶπέ εἰς αὐτὸν νὰ μοῦ δώσῃ τοῦλάχιστον μέρος τῶν
μήλων του· «Νὰ σοῦ δώσῃ μέρος», εἶπεν ὁ πατήρ, «τί χρέος
ἔχει ὁ φιλόπρονος νὰ ζημιωνῆται τρέφων τὸν ὀκνηρὸν ἄν-
θρωπον; Μείνε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν τύχην σου, διότι
σύ εἶσαι ὁ αἰτιος δὲν πρέπει δὲ νὰ νομίζῃς, ὅτι ἐγὼ σὲ
ἠδίκησα, βλέπων τὴν καρποφορίαν τῆς μηλέας τοῦ ἀδελ-
φοῦ σου. Ἡ μηλέα σου ἤθελεν εἶσθαι ἐπίσης καρποφόρος,
ἂν ἐκαλλιεργεῖτο μὲ τὴν αὐτὴν ἐπιμέλειαν, καθὼς ἡ μη-
λέα τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἀλλὰ σύ τὴν παρημέλησας, διότι
ὁ μὲν Ριφάτ ἐκαθάριζεν αὐτὴν καὶ ἀπεμάκρυνε τὰ ἐπι-
βλαβῆ ζώφια, σύ δὲ ἀφήκας αὐτὴν νὰ καταφάγωσι τὰ
ἄνθη της. Διὰ νὰ μὴ χαθῆ λοιπὸν ὅλως διόλου τὸ δέν-
δρον, θὰ δώσω καὶ τοῦτο εἰς τὸν Ριφάτ. Ὅθεν τῶρα καὶ

τὸ δένδρον καὶ οἱ καρποὶ του ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν. Πή-
γαινε, ἂν θέλῃς, εἰς τὸ φυτώριόν μου καὶ ἔκλεξε ἄλλο
δένδρον καὶ φρόντισε νὰ ἐπανορθώσῃς τὸ σφάλμα σου,
καλλιεργῶν αὐτὸ, ὅπως πρέπει· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἀμελήσῃς,
θὰ δώσω καὶ αὐτὸ εἰς τὸν Ριφάτ, ὅστις εἶναι φιλόπρονος
καὶ μὲ βοηθεῖ εἰς τὸ ἔργον μου». Ὁ Χουσεῖν συνησθάνθη
τὸ δίκαιον τῆς ἀποφάσεως τοῦ πατρός του καὶ τὸν ἀγα-
θὸν σκοπὸν του. Ὑπῆγε λοιπὸν ἀμέσως εἰς τὸ φυτώριον
καὶ ἐξέλεξε τὴν καλλίστην μηλέαν. Ὁ Ριφάτ τότε ἐδί-
δαξεν εἰς τὸν Χουσεῖν πῶς νὰ τὴν καλλιεργῆ. Τοιοῦτο-
τρόπως ὁ Χουσεῖν διορθώθη δὲν ἐμάλωνε πλέον, οὐδὲ
ἐμάχετο πρὸς τοὺς συνηλικιώτας του ἀλλὰ κατεγίνετο
εὐχαρίστως εἰς τὸ ἔργον του καὶ κατὰ τὸ φθινόπωρον ἐ-
χάρη ἰδὼν τὸ δένδρον του πλήρες καρποῦ. Οὕτως ὁ
Χουσεῖν ὠφελήθη διττῶς· πρῶτον μὲν ἀπέλαβε πλουσίαν
συγκομιδὴν μήλων, δεύτερον δὲ παρήτησε τὰς κακὰς
ἐξεις του. Ὁ δὲ πατήρ τόσο ἐχάρη διὰ τὴν μεταβολὴν
ταύτην, ὥστε τὸ ἀκόλουθον ἔτος διένειμε τὸ εἰσόδημα
τοῦ μικροῦ κήπου του μετοξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΟΝ

Τὸ ἄφρον παιδίον.

Ἡμέραν τινὰ μήτηρ τις ἐξῆλθεν εἰς περίπατον μετὰ
τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν μεγαλείτερος

*μενλοχ
αφορμή*

*ισορ
ισορ
ισορ*

*7
7
7*

*17
13*

*30
20*

ώνομάζετο Ρεφήκ, ὁ δε μικρότερος Ὀμέρ. Ὅτε δὲ ἐπλη-
σίασαν εἰς ρύακα, εἶδον λεύκας, τὰς ὁποίας εἶχον κόψει.
Τινὲς ἐκ τῶν λευκῶν τούτων εἶχον πέσει μέσα εἰς τὴν
κοίτην τοῦ ρύακος· μία δὲ πολὺ μεγάλη ἔπεσε πλαγίως
καὶ ἔφθασεν ἀπὸ τὴν μίαν ὄχθην τοῦ ρύακος εἰς τὴν ἄλ-
λην, ὡς γέφυρα· ἰδὼν δὲ αὐτὰς ὁ Ὀμέρ ἠθέλησε νὰ πε-
ριπατήσῃ ἐπάνω εἰς τὴν μίαν, τὴν μεγάλην, καὶ χωρὶς
νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν τῆς μητρὸς του ἔδραμε πρὸς ταύ-
την τὴν μεγάλην λεύκην καὶ ἐπεριπάτει διὰ νὰ περάσῃ
εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος, ὅπου ἔβλεπε πολλὴν χλόην καὶ
ώραῖα ἄνθη, ἀλλὰ παραπατήσας ἔπεσεν εἰς τὸ νερόν! Ἡ
δυστυχὴς μήτηρ φοβηθεῖσα ἐκραύγασεν, ὁ δὲ Ρεφήκ
ἀμέσως κατέβη εἰς τὸν ρύακα καὶ ἔσυρεν ἔξω εἰς τὴν γῆν
τὸν Ὀμέρ, ὁ ὁποῖος ἔτρεμε καὶ ἀπὸ φόβου καὶ ἀπὸ ψυχῆς.

Ἰδὼν δὲ ὁ Ὀμέρ τὴν μητέρα αὐτοῦ λυπημένην καὶ
κλαίουσαν, μετενόησε διὰ τὴν ἀφροσύνην του καὶ ἀπε-
φάσισεν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ᾔηται φρόνιμος καὶ νὰ μὴ κάμη
μηδὲν χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ

Τὸ ἀσυλλόγιστον παιδίον.

Ὁ Ἀσίμ ἔπραττε πολλὰ πρὶν συλλογισθῆ ἂν πρέ-
πη νὰ τὰ κάμη· ἔπαιζε δὲ ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν πλατεῖαν
πλησίον τῆς ὁποίας ἦτο κῆπος. Εἰς τοῦτον τὸν κῆπον ὁ

Ἀσίμ ἔρριπτε λιθάρια μὴ συλλογιζόμενος, ὅτι εἰς τὸν
κῆπον ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ εὑρίσκωνται ἄνθρωποι καὶ νὰ
κτυπηθῆ τις ἐξ αὐτῶν· ἔτυχε δὲ νὰ ᾔηται κατ' ἐκείνην
τὴν ὥραν ἡ μήτηρ εἰς τὸν κῆπον καὶ ἐκτυπήθη εἰς τὸ
μέτωπον. Κτυπηθεῖσα ἐζαλίσθη καὶ ἔπεσε χαμαί. Τὸ
αἷμα ἔρρεεν ἀπὸ τὴν πληγὴν. Ὅλοι δὲ ὅσοι τὴν εἶδον,
τὴν ἐνόμιζον ἀποθαμένην, ἀλλ' εὐτυχῶς βαθμηδὸν αὐτὴ
συνῆλθεν· ὁ δὲ ἰατρὸς προσκληθεὶς ἐπεχείρησεν ἀμέσως
τὴν θεραπείαν, ἀλλ' ἀπέρασαν πολλαὶ ἡμέραι πρὶν ἰα-
τρευθῆ ἡ πληγὴ. Ὁ πατήρ ἐτιμώρησεν οἰκτρῶς τὸν Ἀ-
σίμ διὰ τὴν ἀταξίαν του ταύτην· ὅτε δὲ ἔβλεπεν ὁ Ἀσίμ
τὴν κεφαλὴν τῆς μητρὸς του δεμένην, ἐλυπεῖτο πολὺ.
ἀπεφάσισε λοιπὸν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ κάμη τίποτε πρὶν
συλλογισθῆ καὶ ν' ἀποφεύγῃ τὰς ἀταξίας.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ

Ἡ φιλάνθρωπος κόρη.

Ἡ Ραζιὲ καὶ ἡ Χατιτζὲ, περιπατοῦσαι πλησίον πο-
ταμοῦ, ἀπήντησαν γυναῖκα, ἣτις ἐσύναζε τὰ ἐνδύματα
τὰ ὁποία εἶχε στεγνώσει ἐπάνω εἰς τὰς βάρους· ἡ γυνὴ
αὕτη, οὔσα γραῖα, δὲν ἠδύνατο νὰ σηκώσῃ τὰ ἐνδύματα
καὶ νὰ τὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ ὤμου της. Ἡ δὲ Ραζιὲ, ἡ ὁποία
ἠγάπα νὰ βοηθῆ τοὺς ἀδυνάτους, ἀφῆκε τὴν σύντροφόν
της καὶ ἔτρεξε νὰ βοηθήσῃ ταύτην τὴν γραῖαν. Ἐπῆρε

λοιπὸν μέρος τῶν ἐνδυμάτων καὶ τὰ ἐκόμισε μέχρι τῆς κατοικίας τῆς γραίας. Ἡ δὲ Χατιδζέ ἀκολουθοῦσα μακρόθεν καὶ βλέπουσα τὴν Ραζιέ φορτωμένην ἐξεπλήττετο· ἐνῶ δὲ ἀνεχώρει ἡ Ραζιέ, ἡ γραία εἶπε πρὸς αὐτήν· «Ὁ Θεὸς νὰ σὲ εὐλογήσῃ, κόρη μου, διότι εἶσαι ἀγαθὴ καὶ ἀγαπᾷς νὰ βοηθῆς τοὺς ἀδυνάτους».

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Τὸ ριφοκίνδυνον παιδίον.

Ὁ Μεχμέτ ἦτο πολὺ ριφοκίνδυνος. Ἐλεγον εἰς αὐτὸν πολλάκις ὁ ριφοκίνδυνος καταστρέφεται, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐπείθετο· ἠγάπα πολὺ νὰ στηρίζῃ τὴν κεφαλὴν του εἰς τὴν γῆν καὶ νὰ ὑψώνῃ τοὺς πόδας του. Ἀνέβη ποτὲ ἐνώπιον πολλῶν παιδίων εἰς ὑψηλὴν κλίνην καὶ ἔμεινε δέκα λεπτά τῆς ὥρας ἔχων τὴν κεφαλὴν κάτω καὶ τοὺς πόδας ἄνω. Τὸ αἷμα λοιπὸν συνέρρευσε εἰς τὴν κεφαλὴν του καὶ ζαλισθεὶς ἔπεσε ἀπὸ τὴν κλίνην. Ἐκ τῆς πτώσεως ταύτης οἱ μὲν βραχίονές του ἐσυντρίφθησαν, ἡ δὲ κεφαλὴ του κατεπληγώθη καὶ μόνον ὀλίγην πνοὴν ζωῆς εἶχεν. Ἐνῶ ἦτο ὁ Μεχμέτ εἰς τοιαύτην ἐλεεινὴν κατάστασιν τὸν ἔφεραν εἰς τὴν οἰκίαν του. Οἱ δυστυχοῖς γονεῖς του ἦσαν ἀπαρηγόρητοι. Προσεκλήθησαν μὲν παρευθὺς πολλοὶ ἰατροὶ, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχεν ἐλπίς σωτηρίας· μετὰ τρεῖς ὥρας ἀπέθανε.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Εὐπειθὲς κοράσιον.

Ἡ Ζεκιέ ἠγάπα τὰ μῆλα. Ἐνῶ δὲ ἐπεριπάτει εἰς τὸν κῆπον, εὔρεν ὀλίγα μῆλα, τὰ ὁποῖα εἶχον πέσει ἀπὸ τὴν μηλέαν, καὶ τὰ ἐσύναξε. Δὲν ἐτόλμησεν ὅμως νὰ φάγῃ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν χωρὶς νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν τῆς μητρὸς τῆς. Εἶχε δὲ ἡ Ζεκιέ ἀδελφὸν ὀνομαζόμενον Ὁσμάν, ὅστις ἐλθὼν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ ἰδὼν τὰ μῆλα, ἐζήτησε νὰ φάγῃ τινά, καὶ εἶπεν εἰς τὴν Ζεκιέ ὅτι αὐτὰ εἶναι ὄριμα καὶ δύνανται νὰ τὰ φάγωσιν· ἀλλ' ἡ Ζεκιέ εἶπεν εἰς αὐτόν, «δὲν πρέπει νὰ φάγωμεν πεσμένα ὀπωρικά». Ἐφερε λοιπὸν αὐτὴ τὰ μῆλα εἰς τὴν μητέρα τῆς καὶ τὴν ἠρώτησεν ἂν ἔχη ἄδειαν αὐτὴ καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς νὰ φάγωσιν αὐτά· «ὄχι. ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν ἡ μητὴρ τῆς, φέρετε πάντοτε εἰς ἐμὲ τὰ πεσμένα ὀπωρικά καὶ μὴ τολμήσητε νὰ τὰ γευθῆτε, διότι αὐτὰ πολλάκις εἶναι ἄωρα καὶ βλαβερά· ἐγὼ θὰ σᾶς δίδω πάντοτε ὄριμα μῆλα, τὰ ὁποῖα θὰ σᾶς ἀρέσκωσι περισσότερο». Ἡ Ζεκιέ λοιπὸν ὑπερεχάρη, διότι δὲν ἔφαγε τὰ μῆλα, πρὶν ζητήσῃ ἄδειαν παρὰ τῆς μητρὸς τῆς, καὶ ἐπίσθη ὅτι εἶναι πάντοτε καλὸν νὰ ὑπακούῃ εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῆς.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Μυῦσαι.

Μήτηρ τις εἶπε πρὸς τὸ κοράσιόν της· Τί ἔχεις καὶ ἀνησυχεῖς τοσοῦτον, Λουτφιέ;—Ζητῶ, μήτέρ μου, νὰ πιάσω τὴν μυῦσαν ταύτην διὰ νὰ τὴν σκοτώσω· διότι ἔρχεται νὰ καθήσῃ ἐπάνω μου καὶ μὲ ἐνοχλεῖ πολὺ. Τὴν δ' ἐπαύριον ἡ μήτηρ τῆς Λουτφιέ ἦτο προσηλωμένη εἰς τὸ νὰ γράφῃ μίαν μεγάλην ἐπιστολήν· ἡ δὲ Λουτφιέ τὴν διέκοπτε συχνὰ καὶ ἔκαμνε πότε μίαν ἐρώτησιν, πότε ἄλλην· πολλάκις μάλιστα ἔκαμνεν ἐρωτήσεις, ὅχι διότι ἤθελε νὰ μάθῃ τι, ἀλλὰ μόνον διότι ἤθελε νὰ ἐνοχλῇ. Τότε ἡ μήτηρ της εἶπε πρὸς αὐτήν· «μοῦ φαίνεσαι, κόρη μου, ὅτι σήμερον φέρεσαι ἀπαράλλακτα καθὼς ἡ χθεσινὴ μυῦσα, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐκείνη εἶναι μικρὸν ζώφιον ἄνευ λογικοῦ, σὺ δὲ μικρὸν παιδίον ἔχον λογικόν». Ἡ Λουτφιέ ἀκούσασα ταῦτα ἐντράπη καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον της κατηφῆς καὶ λυπημένη, ἀλλ' ἀπεφάσισεν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ ἐνοχλῇ τὴν μητέρα αὐτῆς.

ΜΑΘΗΜΑ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἡ καλλοσύνη τῆς Χουσιέ.

Ἡ Χουσιέ περιφερομένη εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐτράπη εἰς ὠραῖόν τι μονοπάτιον, ὅπου εἶδε πολλὰ λευκὰ καὶ

μεγάλα φασούλια σκορπισμένα. Ἦρχισε λοιπὸν ἀμέσως νὰ τὰ συνάζῃ καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐγέμισε τὸ καλάθι της· ἐνῶ δὲ ἀκόμη ἐσύναζεν αὐτὰ, συνήντησεν ἓν παιδίον, τὸ ὁποῖον ὠδήγει ὄνον φωρτομένον μὲ σακκίον. Τὴν στιγμὴν δὲ ἐκείνην τὸ παιδίον παρετήρησεν, ὅτι τὸ σακκίον εἶχε τρύπαν διὰ τῆς ὁποίας ἔπεσαν τὰ φασούλια, καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ· ἡ δὲ Χουσιέ ἔδειξε τὰ συναχθέντα φασούλια, τοῦ τὰ ἔδωκε καὶ ἔγραψε τὴν τρύπαν τοῦ σακκίου. Τὸ παιδίον λοιπὸν ὑπερεχάρη καὶ ηὐχαρίστησε τὴν Χουσιέ διὰ τὴν καλλοσύνην της, καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ὁδοπορίαν του.

ΤΕΛΟΣ.

